

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.

FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewitz-ter 7. szám alatt.

Telefon szám 124.

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

„Másként nem tehetek!”

— Október 31. —

Az ős anyaföld göröngyei közül, egyszerű paraszti sorból nőtt nagygyá, aki megrázkódtatta az akkori világot s új, tisztább korszakot nyitott meg.

A becsületes természet fertőzeten, tiszta levegője nevelte. Az ős erő ős igazsága járta át meg át a lelkét még gyermek korában s így nőtt férfiuva.

Az egyházból nem láthatott addig mást, csak a mérhetetlen fényt s vakító pompát és azt hitte, hogy azon belül nem csinálnak mást, mint csak az emberiség boldogulásának útját egyengelik. Azt gondolta, hogy minden boldogság csak onnan a fényen túlról, a pompán keresztül áramlik az emberiségre.

Vonzotta a vágy, hogy az emberiség javára dolgozhasson ő is. Így lett szerzetes-pappá — Luther Márton.

Pappá lett, tagjává annak a világot átíró szervezetnek, melynek kezében volt akkor minden erő s minden hatalom, mely sujthatott és felemelhetett, ronthatott és építhetett.

S amikor már ott volt, hogy ő kezébe is jutott a hatalmas egyház erejéből és hatalmából, akkor — a wittenbergi templom ajtajára kiragasztotta 95 pontját.

Mert ekkorra már belül jutott ő is a fényen, a pompán. Látta, mi történik belül.

Tapasztalnia kellett, hogy az egyház nem az a hatalom, aminek az ő igaz lelke elgondolta: a jók támasza, segítője s előbbre vivője, hanem éppen az Anti-krisztus földi országa s ennek az országnak szolgálnak mindennél hűbben az ő paptársai.

A jámbor, csendes szerzetes demagóggá, izgatóvá lesz, aki semmitől sem fél, merészen száll szembe az egész akkori világgal s e világnak azzal a fejével is, akit addigi dogmái az isten földi helytartójaként szentesítettek.

A mi romlottság, bűn volt akkor az egyházban s ennek papjaiban, kiméltelen kézzel mutatta fel az egész világ előtt. Nem volt más célja, mint hogy pusztítsa a sok romlottságot s kiirtsa a bűnt abból a szervezetből, mely tisztaságban fogantatott volt, de önző, kapzsi papok kezén ekkorra már minden romlottságnak s bűnnek forrásává lett.

Üldözöbe vette a bűnt s egyedül bűnösnek őt kiáltották ki. Romlottnak hirdette az egyházi szervezetet s őt akarták mint romlott tagot kivágni az egész szervezetből. Mint mikor a fertőzött testből a még egészséges részt akarják kimetszeni s a fertőzöttet hagyják, had romoljon tovább.

Egy egész világ támadt fel a Luther tanításai ellen. Főpapok, császárok szedték össze minden hatalmukat, hogy megtörjék hitében, meggyőződésében, akaratában a kicsi — szerzetest.

S mikor Luther a worrusi birodalmi gyűlés előtt megjelenik, lelke erejével, meggyőződése hatalmával erősebbé s hatalmasabbá lett az őt kérdőre vonó császárnál s minden egyházi és világi hatalmasságoknál.

A becsületes, tántoríthatlan meggyőződés örökké élő példájaként vágja oda a hatalmasoknak: „*Itt állok, másként nem tehetek, isten engem úgy segítjen!*”

Ma, mikor évfordulója lett Luther fellépésének, egész jelleméből különösen ez a szilárdság, megindíthatatlanság, s becsületesség sugárzik elének.

Mintha itt Magyarországon ma is éppen azt a korszakot élnek, mely ellen Luther lépett volt fel s amíg nemzedékünk tehetetlenül szenved a bűn s a romlottság sulya alatt, új Lutherre vár. Aki megtanítaná az embereket arra, hogy a meggyőződéshez való ragaszkodás az igazi emberi jellem, mely annál ragyogóbb s annál erősebb, minél több s erősebb próbára teszik ki. De nincs hitványabb annál a jellemnél, mely meggyőződését derűreborura könnyedén cseréli, avagy éppen önzős érdekéből áruba bocsátja.

A mungó zászló ára.

Honnan került a sok pénz?

(Saját tudósítónktól.)

Makó, okt. 30.

Erőszak, vesztegetés, erkölcsi presszió, anyagi érdekek érzékeny csiklandozása, megnyerő ígéretek erkölcstelen felkínálása volt az elmúlt választás nagyszabású esz-köze mungóéknak. Ez hozta össze össze-vissza álló többségüket. Ez a signaturája éppen nem tömör együtt maradásuknak. Ez a rosszul tákoló kovásza várakozó éhességüknek. Ez hozza meg feltétlenül és mielőbb dicstelen, az országra örömteljes, felszabadító széthullásukat.

Elképzelni is borzasztó, hogy mi pénzbe került az ország amugy is gyenge kasszájának az elmúlt választás. Arról pedig, hogy honnan került ki a temérdek pénz, beszélni sem jó. Hiszen érezzük mindannyian a zilált közgazdasági nyomást, ami az általános drágaságban is jelentkezik és ami nem kis mértékben a választások rengeteg költségei előkerítésére is vissza vezethető.

Mungók egyetlen zászlójukat 600 koronára taksálják. Sőt nem is a zászlót, hanem a lélekvesztést oly módon, hogy egy mungó

zászló gyászos árnyékot vethessen egy ház falára, hogy valaki, aki Justh pártján állott, megengedje az ő zászlójuk kitézését.

Általában a büntető ügyek szolgálnak az újságok érdekes közleményeivel, ezek borzalmas, avagy mulatságos, esetleg pikáns részleteit szokás bő anyagául felhasználni egy-egy cikk vázlatára. Az alábbi eset polgári per, de anyagában feltehető minden szükséges fenti kellék:

D. Nagy Istvánné Buza Anna a Buza korcsma tulajdonosa a családjá, régi tradíciók alapján, mindenkoron a Justh-párt híve volt. A választási mozgalmak alatt korcsmáját *készséggel* engedte át a független érzelmi polgárok gyülekező, tanácskozó helyéül, anélkül, hogy gondolt volna arra, hogy az ilyen talán pénzt lehet keresni.

Mungó szem, mungó észjárás azonban a múlt évben egyebek között a Buza-korcsmára is kivetette fekete hálóját és be akarta hódoltni a mungó sorba a tulajdonost, korcsmástul együtt a mungó-elv főszközzével: *pénzzel*. Ez nem sikerült, dacára annak, hogy ügyeit-bajait a mindig elvhu főkortes intézte. (Már t. i. hol itt, hol ott hü; ma is másutt, holnap is másutt. Legalább fenemód agilis.)

A választás után jött aztán az érdekes, mulatságos és egyben pikáns kis polgári per, ami a felperes, D. Nagy Istvánnéra alighanem borzalmas is, ha a sok perköltség fizetésére kerül a sor.

Beperelte Lakatos Pált D. Nagy Istvánné 600 koronára azon a címen, hogy neki mungók (de jó volna tudni, kinek a becses személyében) 600 koronát ígértek, ha az ő zászlójukat engedni kitenni, viszont *állítólag* Lakatos Pál is ígért volna ugyanannyit, természetesen azért, hogy csak maradjon kinn a Justh-zászló. Ezt a 600 koronát kereste a kereset Lakatos Pálon.

A bíróság elutasította a keresetet, mert nem tudták mungók bebizonyítani Lakatos ígérését, de a jogalapot is *erkölcstelennek* mondta ki ítéletében. A felebezési bíróság most helyben hagyta ezt az ítéletet.

Szegény mungó zászló ügye igaz bukkott el és így fog elbukni a egész mungó-sereg. D. Nagy Istvánné siratja a pikáns pert. Mosujból a maga kárán tanult. Megy látszik, hogy jó magyar.

— **Megyebizottsági tagok választása.** A megüresedett megyebizottsági tagok helyett tegnap választottak újakat. Makón megválasztották Husztig Lajost, Apátfalván Sóki Mihályt és Veréb Jánost, Földéakon Breisach Bélát, Battonyán pedig Fodor Istvánt.

Az edelényi véres éj.

A rablógyilkos Regula.

— Telefon értesítés. —

Miskolc, október 30.

Vasárnap is tárgyalták Regula Ede bűnpörét, mert a perrendtartás értelmében esküdtiséki tárgyalás 24 óránál hosszabb időre meg nem szakítható. De ugyszólván csak formai tárgyalás volt a vasárnapi, midössze hat tanút hallgattak ki, ezek is csak egész lényegtelen vallomást tettek.

Geöcze elnök tíz órakor nyitotta meg a tárgyalást. Az első tanu *Sinka* Gábor kovácsinas volt, a ki elmondta, hogy a véres éjszakán *Rufkó* és *Kovács* Antal odahaza aludtak. *Jeviczky* Kálmán inas szintén így vallott. Regula a tanuk szerint gyakran találkozott Kovácssal a Czeislerék korcsmájában. Vajda Géza és Kun József tanuk becsületes, jóra való embernek ismerték a vádlottat. Farkas József és Kovács József csendőrök a Boldvában lált véres ing történetét mondják el. Farkas nem tudja bizonyosan, de Kovács határozottan állította, hogy az ingen vérfoltok voltak láthatók. Kovács nem tartja kizártnak, hogy az ing egyes darabjai leszakadtak és a Boldvában maradtak. Az elnök ezután a főtárgyalás folytatását hétfő délelőtt 9 órára halasztotta.

A mai tárgyalás.

Délelőtt egynegyed 10 órakor nyitotta meg a hétfői tárgyalást Geöcze táblabíró, elnök. Azzal kezdte, hogy beismerő vallomásra igyekezett bírni Regulát. A szívére beszélt, elmondotta, hogy vasárnap a bűnös ember is magába szállhat és ha van lelkében még egy szemernyje a jónak, akkor ideáll és azt mondja: „Bűnömöt elkövettem.”

— Regula szótlánul állt a két fegyőr közt.

— Megünnepelte-e így a vasárnapot, Regula? — kérdezte még egyszer az elnök.

— Igen, a hogy tölem teltet.

— Regula Ede, hát akkor vádolja még Kovácsot?

A vádlott zokogásban tört ki.

— Igen. Ha akkor nem találkozom vele, nem történik meg a dolog.

Az elnök ezután nyilatkozattételre kérte fel a pörbeli feleket. *Bulyovszky* ügyész *Zöldi*, *Kovács* és *Rufkó* megeskötését kérte, a mit tudvalevőleg a bizonyítási eljárás végére halasztott a bíróság.

Az ügyész kérését a bíróság rövid tanácskozás után teljesítette s a három legényt megeskötötte. Míg a három legény az eskümintát fennhangon olvasta, Regula egész testében reszketett.

Az eskütétel után a bíróság *Zöldi* Jánosnak, a ki most huszár, bizonyítványt állított ki arról, hogy ártatlan a gyilkosságban és ezzel az elnök a bizonyítási eljárást befezettnek nyilváníttotta.

Regula erkölcsi bizonyítványának olvasása után az ügyész betérjesztette az esküdtökhöz intézendő kérdéseket a melyek előre írásba voltak foglalva.

A-csoport. I. sz. főkérdés.

Bűnös-e vádlott Regula Ede abban, hogy miután ebbeli cselekedett előre tervezte és magát a bűnjelt képező fejszével is ellátta, 1911 évi augusztus hó 6-án reggel Ede-lény községhez tartozó csárdahelyiségben Czeisler Henriket a fejre mért többszöri fejszapasokkal előre megfontolt szándékból megölte? Igen, vagy nem?

B-csoport. II. számú főkérdés.

Bűnös-e vádlott Regula Ede abban, hogy miután ebbeli cselekedett előre tervezte és magát a bűnjelt képező fejszével ellátta, 1911 évi augusztus hó 6-án reggel Ede-lény községhez tartozó csárdahelyiségben Czeisler Henriket a fejre mért többszöri csapásokkal előre megfontolt szándékból megölte? Igen, vagy nem?

C-csoport. III. számú főkérdés.

Bűnös-e Regula Ede vádlott abban, hogy miután ebbeli cselekedett előre tervezte és magát a bűnjelt képező fejszével is ellátta, 1911 év augusztus hó 6-án reggel Ede-lény községhez tartozó csárdahelyiségben Czeisler Gizellát a fejre mért többszöri fejszapasokkal előre megfontolt szándékból megölte? Igen, vagy nem?

D-csoport. IV. számú főkérdés.

Bűnös-e vádlott Regula Ede abban, hogy 1911 év augusztus hó 6-án reggel Ede-lény községhez tartozó csárdahelyiségben Czeisler Henrik birtokába lévő s bűnjelt képező 1 drb száz és 2 drb 50 korona pénzt, mely vádlottra nézve idegen ingó dolgot képezett, a pénz tulajdonosa, Czeisler Henrik birtokából, ez ellen, továbbá a Czeisler Henriké, Czeisler Gizella jelenlévő családtagok ellen, azok megüldésében nyilvánuló erőszakkal jogtalanul eltulajdonította? Igen, vagy nem?

Lengyel Zoltán védő a védelem részéről javaslandó kérdések megállapítására szünetet kért, a mit a bíróság el is rendelt.

Mi lesz a verdikt?

A beavatott helyről kapott információ szerint az esküdtökeknél fogva felelni arra a kérdésre, a mely előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságban kéri kimondatni a vádlott bűnösségét. Ez esetben a 278-ik szakaszt alkalmazták és Regulát kötél általi halálra ítélik.

A csanádpalotai nőorvos.

Tetten ért kuruzsló.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, okt. 30.

A törvény bármilyen szigoruan üldözze is a kuruzslást, még mind-egyik nem tudta megfélemlíteni azokat, kik kihasználva a tanulatlan nép hiszékenységét, kuruzslásuk révén akarnak anyagi haszonhoz jutni.

Kuruzsló van mindenütt bárhova tekintünk széles ez országba. És általában igaz az, hogy minél kulturáltanabb vidéknek a népe, annál több ott a kuruzsló. Viszont azt is el lehet mondani, hogy az orvosi tudományokba belekontárkodók vak-világtalan. Hiszen jól tudjuk, hogy még Makón igen sok a javas asszony, kik kotyvalékaikat drága pénzért adják el a hiszékeny és az orvost kerülő embereknek. Aztán a «ráolvasás» a

kuruzslásnak alap eleme még nem multa divatját Makón sem.

Most a szomszédos Csanádpalotáról értesít levelezőnk érdekes kuruzslási esetről, mely a következő:

Tóth József csanádpalotai gazdálkodónak már tavasz óta beteges a felesége és körülbelül két héttel ezelőtt ágynak esett. A férj nagyon nehezen várta az országos vásárt, mert nagyon jól tudta, hogy erre az alkalomra meg fog érkezni Szegedről Fodor Antalné, Balog Rozália paprika kofa, ki hirneves «tudós» asszony ezen a vidéken és a ki a kofálkodás mellett nagyban üzi a kuruzslást.

Tóth József jól számított. A paprika kofa valóban beállított ideje korán a csanádpalotai vásárra. Itt nyomban felkereste Tóth József és kérte „jó” tanácsait. A kuruzsló kofa megvizsgálta a beteg asszonyt és nyomban kész volt a diagnózissal. Közölte is a férjjel, hogy itt *műtetre van szükség*, melyet 16 koronáért vásár után fog végrehajtani.

Az alku csakhamar létre jött. A férj szívesen meghozta az áldozatot és bejött vásár után kocsi-val a faluba, hogy a tudós kofát, ezt a vén vasorru bábát kivigye feleségéhez a tanyára.

A dolgról azonban valami uton-módon értesült Kovács János rendőrbiztos is, ki mihelyt észre-vette, hogy Tóth József a javas asszonnyal elhajtatott, ő is kocsi-ra ült és kiment Tóthék tanyájára.

A vén vasorru bába éppen akkor gyürkőzött neki a munkának, mikor a rendőrbiztos odaért és megakadályozta a kuruzsló munkáját, de egyben le is tartóztatta és megindították Szegedváros tudós paprika kofája ellen az eljárását.

Képkiallítás a Kaszinóban

Bánsághi Vince képei.

Makó, okt. 30.

Sivár kulturéletünkben valóságos vázist jelent, ha a szürke köznapi egyhangúságot megszakítja valamelyes mozgalom, felolvasás, színház, nagy ritkán egy-egy kiállítás. Mondhatjuk bátorosan, hogy e tekintetben nem vagyunk elkenyvezetve. És ha nagy ritkán betéved hozzánk valaki, aki valamelyes szint, életet, verőfényt varázsol verejtékesen robotoló életünkbe, azt kellemesen, hálásan kell fogadnunk. Igényeink ki sem fejlődhetnek, mert keveseknek adódik mód és alkalom, hogy izlését, tudását ilyen téren fejleszthesse. A modern képzőművészet haladásáról, a legújabb irányokról kevesen tudnak, azok is inkább olvasás, mint személyes tapasztalat alapján. Szellemi látókörünk éppen e miatt korlátolt és nagyon kevesen törekednek arra, hogy otthonukat eredeti képekkel és szobrokkal ékesítsék. Keveset érő és mindazonáltal drága lehetetlen reprodukciók, teljesen értéktelen olajnyomatok kerülnek a falakra, pedig ugyan azért a pénzért, vagy nem sokkal többért kedves és értékes eredeti dolgokat is szerezhetnének be.

Most is nyílik ilyen alkalom. Bánsághi Vince festőművész, ki a fővárosban több alkalommal nemzetközi és országos kiállításokon is szerepelt, körülbelül harminc ké-

pét állítja ki a kaszinó emeleti nagy termében. A kiállítás holnap, kedden délután 3 órakor nyílik meg a közönség részére. A megtekintés teljesen díjtalan. Megérdemli a művész közönségünk pártolását. Képei kedvesek, megnyerőek. Egy poétikus lélek finom álomlátásai színekben. Hangulatai, melyeket palettájáról a vászonra, vagy kartonra varázsol, intimisek. Szemre lélekre egyaránt kellemes benyomást tesznek. Nem a tul modern irány nagyhangu akarásai, tulzásai e képek. Nincsenek rajtok kiabáló szín kontrasztok. A képek lélekkel, tudással, frissen látó szemmel vannak megcsinálva. Aki akar, feltétlenül talál kedvére valót és festőjük megérdemli, hogy jövendő munkájában a mi közönségünk is pártolja azzal, hogy minél több képet vásárol tőle. E város közönsége már egy párszor megmutatta, hogy a jó szándék ilyen irányban is meg van benne.

A kiállítás november 5-ikéig tekinthető meg.

A királytól nem kér.

Jelenet a bíróság előtt.

K. J. és L. M. gazdálkodó polgártársak egyik külvárosi kis csárdában italoztak.

Isten tudja, hogy min, de összeszóalkoztak, verekedés lett, rendőrök is kerültek, kik azután K. J. polgártársunk ellen kihágás miatt tettek feljelentést. A sértett L. M. gazda volt.

A tárgyalás a napokban folyt le. A bíró békíteni igyekezett a feleket. L. M. hajlandónak is mutatkozott a békére, de oly feltétel alatt, ha K. J. viseli az ügyvédi költségeket, melyek 30 koronát tettek ki.

— Vállaljuk felébe — mondta a gazda.

— Azt nem — felelte a másik.

— Akkor tárgyaljunk — szölt a bíró és behívta a tanukat, kik igazolták K. J. gazda bűnösségét.

— No látja — mondta a bíró — miért nem egyezik ki, miért nem fizeti ki a 30 koronát?

— Csak a felét fizetem — felelte a magyar.

— Akkor Ó felsége a király nevében becsületsértés és közcsend elleni kihágás vétségében bűnösnek mondom ki, 60 korona büntetésre és 30 korona ügyvédi költség megfizetésére kötelezem.

A magyarnak egyszerre elállt szeme-szája, nem gondolta, hogy ily könnyen bannak el vele.

— No megnyugszik — kérdezte a bíró.

— Hát... hát... nem lehetne abból a büntetésből engedni?... —

— Csak a király engedhet! — felelte a bíró.

— Attól nem kérek — vágta fel a fejét az elítélt magyar s fizetett mint katonatiszt.

Here-szaima polyva

kisebb és nagyobb mennyiségben kapható

Iritz Sámuel özv. cégnél.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Neptár. Október 31. Kedd. Római kath. A 21. Narcisz Gör. kath. Október 16. B 20 Long — Nap két 6 óra 36 perckor, nyugszik 4 óra 51 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Változó, felhős idő várható, lényegtelen hőváltozással és elvélve esővel. — Sür-gönyprognózis: Vátozóköny, enühe, elvélve csapadék. Déli hőmérséklet: 11-2 fok Celsiusus.

— A gazdasági iskola jellege.

Makóváros képviselőtestülete legutolsó üléséből kifolyólag bizottságot küldött ki arra nézve, hogy az tegyen javaslatot a gazdasági ismétlő iskolának kertészeti jellegű iskolára való átváltoztatása iránt. Ez a bizottság ma délelőtt Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével ülést tartott és tekintettel arra a körülményre, hogy itt mindenki okszerű gazdálkodást folytat és kertészet intenzív tanulása a népre nagyobb haszonnal jár, javasolja a képviselőtestületnek, hogy írjon fel a miniszterhez a gazdasági ismétlő iskolának kertészeti jellegű iskolára való átváltoztatása iránt.

— A hentesek kérelme.

Irtunk már arról, hogy az új husvágási szabályrendelet értelmében kötelezte a rendőrkapitány a piaci húsarulókat és henteseket, hogy november hó 1-től kezdődőleg husmértőlkéiket vagy ponyvával kerítsék be, vagy bódét állítsanak fel. Ez ügyben ma a hentesek küldöttségben jártak az alispánnál, ki kérelmükre egy hónapra felfüggesztette a rendőrkapitány intézkedését.

— A csirkefókák deputációzása.

Ismeretes, hogy Rákossy Gyula rendőrkapitány hivatkozással a vásárrendtartási szabályrendeletre, eltiltotta a csirkefókákat attól, hogy heti piacok alkalmával 9 óra előtt baromfit vásárolhassanak. Annak dacára, hogy a baromfi-kolera miatt most csirke piac nincs, a csirkefókák ma küldöttségben jártak a vármegye alispánjánál és kérték a régi vásárlási rendnek visszaállítását. Az alispán azonban minthogy a rendőrkapitány a vásárrendtartási szabályrendelet értelmében járt el, a küldöttség kérelmét nem teljesítette.

— Szerencsétlenség. Ma délelőtt Dékány Józsefnek lovai a piacon elragadták a kocsi és elűtötték Kis Pálné Bócs-utcai asszonyt, ki olyan sérüléseket szenvedett, hogy a megyei kózkórházba kellett szállítani.

— Az italozás vége. Tegnap este Kisiratonon, mint bennünket levelezőnk értesít részegre itták magukat Kis Ferenc, Torma Vinco és Torma Mihály nevű legények. Mikor a koresmaros garázdálkodásuk miatt kidobta őket, utána folytatták garázdálkodásukat, miközben megtámadták Tapants Mihályt és ennek öcsését Ferencet és bittal mindkettőt véresre verték, különösen az utóbbit, ki súlyos sérülései miatt most beteg fekszik. A három részeg ember ellen súlyos testi sértés miatt indult meg az eljárás.

— Sikasztó jóbarát. Szombaton este Gyurszki György battonyai ember nagyon fel talált önteni a garatra. Annyi esze azonban mégis volt, hogy féltette a nála levő pénzt, körülbelül 300 koronát és azt átadta megőrzés végett a koresmában időző Baranics József nevű jóbarátjának. Mikor Gyurszki György tegnapra kijózanodott, kérte Baranics nevű ba-

rátjától pénzét, de az egyszerűen letagadta annak átvételét, miért is ellene sikkasztás miatt indult meg az eljárás.

Munkások gondatlansága. Imre József dombegyházi lakos kukorica földjén ma délelőtt a munkások tüzet raktak, melyről meggyuladt a tanya közelében felhalmozott kukoricaszár és erről tüzet fogott az istálló és a vele egy fedél alatt levő magtár is. A lángok martalékaul esett nemcsak ez a két épület, de elégett Imre Józsefnek egész évi termése, mi a magtárba volt berakva. A kár több mint 5000 korona, mely nem volt biztosítva.

A bün lejtőjén. Az élet nagyon nehéz s csak egy-egy vidéki városban is sok olyan alak kerül, aki nem tud tisztességes ember maradni, hát még a világvárosokban mennyi a bün és a salak. A bünös világ szenzációjából megható történetet mutatott be hónapokon keresztül a főváros egyik legelőkelőbb mozgósínháza s a nagyhatású, szenzációs kép két este, kedden és szerdán, a makói Uránia-színházban is színe került „A bün lejtőjén” címmel. Az 600 méteres nagy képen kívül egész csomó, szebbnél-szebb újdonság került még bemutatásra s olyan élvezetes estékre van kilátása a közönségnek, a minőkben nem egyhamar lesz része.

Furfangos kupec.

A becsapott gazda.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, okt. 30.

Idős Tornyai Bálint vásárhelyi lókupec végtelenül furfangos módon esalt meg egy dorozsmai gazdát. A csalásról alábbiakat írja tudósítónk:

Tornyai Bálint a múlt héten elment a kisteleki vásárra, hol egy gazdától 500 koronáért megvett egy lovat, de csak 100 koronát fizetett, 400 koronát pedig ígért azon esetre, ha a passzust megkapja.

Tornyai a lovat elhozta. A passzus érkezését azonban nem várta be, hanem egy elegánsan öltözött emberrel beállított Dorozsmára a gazdához akitől a lovat vette.

— Nagy baj van — mondotta.

— No mi az, — érdeklődött a gazda.

— Hát a ló takonykóros volt, kiirtották, adja vissza a pénzem!

— Igen, ugy van, vissza kell adni a pénzt — kontrázott az elegáns ur, ki állatorvosnak lett bemutatva — mert a többi lovait is kiirtjuk.

A gazda megvakarta a fülét s így szólt:

— No jó, — visszaadom a pénzt.

— De más is kell ám?

— Mi?

— Az állatorvos urnak 60 korona! Mert nem hallgat.

— Azt is megfizetem — szólt a félrevezetett ember és tett, amint mondotta.

A csalásra a gazda fia jött reá, ki elment Vásárhelyre és Tornyainál megtalálta a „kiirtott” lovat.

A fiu feljelentést tett, mire Tornyait letartóztatták, a lovat pedig visszaadták tulajdonosának.

Valódi, tiszta kék-szilva

pálinka

teljesen szeszmentes 1 frt. literje
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Kedélyes betörök.

Tolvajok a munkásbiztosítóban

— Saját tudósítónktól. —

Makó, okt. 30.

A halasi munkásbiztosító pénztárba rablók törtek be. A rablók nagy előkészületeket tettek és a legmodernebb felszerelésekkel látták el magukat, hogy tervezett kirándulásuk a legnagyobb eredménnyel járjon.

A betörés azonban a rablók alapos felsülésével végződött, mert egy árva rézgarast sem találtak a pénztárban. Feltörték a tisztviselők fiókjait is, a melyekben néhány megovatolt váltónál és sommás keresetnél egyebet nem találtak. Azaz mégis. Benne voltak az őszi kabátokról kiállított zálogcédlulák is. Megfirták még a Wertheim-kasszát is, de abban pénz helyett csak az Országos munkásbiztosító pénztárnak egy leiratát találták, a melyben értesíti a halasi pénztárt, hogy néhány nap mulva több ezer korona előleget fog átutalni.

Ez rosszul eshetett a rablóknak. Ami természetes is. Ha nem sietik el a dolgot, néhány nap mulva esetleg telt kasszát találtak volna. Így azonban kénytelenek voltak egy eredménytelenül végződött betörés kellemetlen emlékeivel eltávozni.

De a humorukat azért nem veszítették el a betörök. Elvitték magukkal az országos pénztár leiratát és azt kifüggesztették a halasi polgármester házának kapujára. Ezen a tréfán nevet most egész Halas.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: **Ő maga.** (78)

IX.

A vérfürdő.

Hogy egy vagy két unciát kapjon a maláj halászkótlól, — egy terebélyes fát mutatott nekem a tanyája közelében, melybe a következő felírás volt bevésve:

LUDWIG LEICHHARDT,

Szárason Sidneyből.

1847.

Nyilvánvaló volt tehát, hogy ezen a vidéken már járt fehér ember és a tény, hogy jött ide, reménnyel töltött el, hogy egykor én is visszatérhetek ugyanazon az uton a civilizációba. Az angolul beszélő fekete törzsfőnök elmondta, hogy az ő apja volt a Leichhardt kalauza, de vajjon baj nélkül visszajutott-e ez valaha Sidneybe, azt nem tudta. A fehér utazó, ugymond, hajón távozott Port Essingtonból.

Mindezt fontolóra véve felfuttem magamban, hogy megpróbáljak csónakon Port Darwinba jutni remélve, hogy európaiakat találok ottan. Eleinte úgy gondoltam, hogy gyalog teszem meg az utat, de megvitattam a tervet Davis kapitánnyal, azt hallottam tőle, hogy lápokon, gázlókön, apró és nagyobb folyókon kell átmennem, melyek közül több tele van krokodillal.

Azt tanácsolta, hogy menjek vizen s egyúttal figyelmeztetett, hogy be ne engedjem magamat sodor-

tatni egy nagy tengeröbölbe, a melyet utamban találok, mert annak a partjai hemzsegnek a krokodilusoktól.

Az öböl, a melytől óvott, azt hiszem, Van Dieman öble volt. Azt mondta, csak tartsak egyenesen keresztül az öblön s aztán haladjak el. Melville sziget és a szárazföld közt. Ellátott bőven élelmiszerekkel, melyeket a csónakban elhelyezve a bivalybőrrel takartam le, hogy az időjárás ellen megvédjem.

A mint előkészületeinket befejeztük, Yambával és Brunóval neki indultam az ismeretlen tengernek törékeny kis sajkámmal, mely mindössze tízenöt láb hosszú és tízenegy hüvelyk széles volt. Általában a partok közelében maradtunk s nagyon szépen haladtunk egész Apsley tengersizorig, elkerülve a nagy Van Dieman öblöt krokodiloktól hemzsegő folyóival és patakjaival.

Közel kellett járnunk Port Darwinhoz, mikor iszonyu vihar támadt, mely villámgyorsan kikergetett bennünket a nyílt tengerre, délnyugati irányba. Kis sajkánk pillanat alatt vízzel kapott s Yamba meg én kénytelenek voltunk a tengerbe ugrani s ugy kapaszkodni két oldalt a sajkába, hogy el ne merüljünk.

Ez mintegy két hétre történt azután, hogy Davis kapitánytól elváltam.

(Folyt. köv.)

4826 | 1911. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A makói kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak kiskoru Tergulieza János Lajos végrehajtást szenvedett ellen 273 korona 59 fillér tőke, ennek a kielégítésig 5 százalékos kamata, 15 korona végrehajtásilag már megállapított, ugy 16 korona 30 fillér jelenlegi és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. LX t.-c. 144. illetve 146. § értelmében a szegedi kir. törvényszék (a makói kir. járásbíró) területén lévő a makói 19391. számú tkvben A. t. 514 | a I. hrzi szám alatt felvett ingatlanra az árverést 2112 koronában megállapított kikiáltási árban végrehajtató képviselője dr. Dózsa Samuel ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével elrendelte. Árverési határnapul 1911. évi november hó 25-ik napjának délelőtt 9 óráját alulírott tkvi hatóság hivatalos helyiségében földszint 17. számú ajtó kitűzte, mely alkalommal ezen ingatlanra a kikiáltási ár felerészén alul eladatni nem fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek 10 százaléka a kir. kincstár képviselője kivételével, aki bánatpénz letétele nélkül árverelhet, a venni szándékozók által készpénzben, vagy óvadékképes papirokban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt letendő, vagy ennek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény kiszolgáltatandó. Ha árverési vevő a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tesz, köteles a bánatpénzt az általa ígért összeg 10 százalékára nyomban kiegszíteni, mert különben ígérete figyelmen kívül marad s a folytatólag megtartandó árverésen részt nem vehet.

Az árverés egyéb feltételei a tkvi hatóság irattárában és Makó város községi előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Makón, 1911. évi szeptember hó 5-ik napján.

Chamilla, s. k. kir. járásbíró.
kiadmány hitelleül.

Zsiga,

kir. telekőnyvezető.

Makói Uránia-színház.

Kedden és szerdán este 8 órakor a makói Uránia színházban rendkívüli nagyhatású új műsor fényes előadások lesznek.

A bün lejtőjén.

Szenzációs dráma, mely a fővárosban 150 napig volt folyton műsoron. Orosz mérnök. Gyönyörű természeti felvételek. A rövidlátó férj. Falrengetően kacagtató.

Meddő küzdelem.

Nagy jelenet az életből. Elátkozott képek. Kacagtató sorozat. A hon-szeretet. Nagy történelmi dráma.

Kezdete este pont 8 órakor.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 30 fillér. Karzati ülőhely 50 fillér, Karzati állóhely 20 fillér. Gyermekek az I. és II. helyen a helyárak felét fizetik.

Tisztelettel:
Az igazgatóság.

Föld-eladás.

Az ékoryogói csőszház mellett 800 négyszögöl

szőlőföld, a lesibe pedig Pap János ur szomszédságában

300 négyszögöl

föld eladó. — Értekezni lehet özv. Erdei Miklósnénál, (Lonovics-sugarút 2941. sz. a.)

Mérleg-kiállítás

Makón

Halász Á. gépraktárában

legújabb mérlegekből.

Érdemes megnézni.

1000 mm. elsőrendű

here-széna,

2 kazal here-szalma eladó, Iritz Sámuel özv. cégnél.

Egy jó magaviseletű **f i u** azonnal felvétetik.

Kezdő havi fizetése 12 korona. Utolsó évben havi fizetése 20 korona. a Makói Független Ujság nyomdájában.

Egy jó órát szerezhetsz magának

vagy divatos arany- és ezüst ékszereket m. kir. fémjellel ellátva rendkívül jutányos árak mellett. Menyasszonyoknak és vőlegényeknek 10 százalékos árengedmény. Erős vasúti és munkás órák pontosan beszabályozva jótállás mellett. Régi nagy tört. aranyat a legmagasabb árban veszek vagy új tárgyakra becserélem. Különlegességek divatos női órákban és ékszerekben. Midőn biztosítom a n. é. közönséget a legszolidabb kiszolgálásról, b. pártfogásukat kéri

VIDOR MANÓ órás- és ékszerész

Makó, (főtér) az „Otthon“-kávéház mellett.

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű helybeli és vidéki uriközönséget, hogy az őszi és téli áruim megérkeztek.

Legfinomabb angol-, skot- és honi gyártmányok nagy választékban.

Ujjonnan s modernnül berendezett szabó-műtermemben, ahol csakis legújabb divat szerint és legjutányosabb árak mellett készülnek, u. m.:

szalon-, utcai- és sport öltönyök, felöltők, felikabátok, stb. stb.

Az uri közönség becses pártfogását kérve, — kiváló tisztelettel

Ij. ANTAL JÓZSEF

Makó, Desseffy-tér 13. sz., (Makói Ujság bérpalotájában).

Kiadó ház.

Lonovics-sugáraton épült új házam, melyben van három szoba s előszoba a szükséges mellékhelyiségekkel, november 1-től kiadó.

Dr. Kiss Pál
ügyvéd.

Különleges pálinka-árjegyzék.

5 éves kajszin-barack pálinka literje 1 irt. 50 kr.,
10 éves kajszin-barack pálinka literje 2 irt.
Valódi ó-törköly pálinka literje irt. 20 kr.

Iritz Sámuel özv. cégnél
Valódisáqért szavatosságot vállal a cég.

NŐI FELÖLTŐK ÓRIASI VÁLASZTÉKBAN!

Legújabb őszi- és téli újdonságokban;

színes angol áruból, posztból, bársonyból és selyem-plüssből a a Bébő- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. a a Mértékszerinti rendelések elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!
Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék.

Keresztelő párnák, fejkötők és himzet piqe paplanok.
Női blúzok a legizlésebb kivitelben.

Szőrmeárut,
boák, muffok a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Legújabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások a legújabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa

Makó. Főtér, (az Otthon kávéház mellett)

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

KÖNYVNYOMDA.

Készülnek:

Rovatos iver,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett műintézet, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Készülnek:

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hírlapok,
Doktori értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevél,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.